

โครงการประกวดห้องน้ำสะอาดแห่งปีของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ห้องน้ำ คือ หนึ่งในสิ่งอำนวยความสะดวกที่ขาดไม่ได้ในชีวิตประจำวันของทุกคน โดยเฉพาะห้องน้ำสาธารณะ ซึ่งหมายถึง “ห้องสุขาหรือห้องส้วม” ห้องน้ำที่สะอาดน่าใช้ไม่ควรมียุงเห็บหมัด ไม่มีคราบสกปรก ไม่ว่าจะเป็นที่พื้นห้องน้ำ ผนังห้อง หรือสุขภัณฑ์ต่างๆ เช่น โถส้วม ที่รองนั่ง สายฉีดชำระ อ่างล้างหน้า เป็นต้น กระทรวงสาธารณสุขจึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาส้วมสาธารณะไทยขึ้น ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีส้วมสาธารณะสะอาด เพียงพอ ปลอดภัย คนไทยมีพฤติกรรมการใช้ส้วมถูกต้อง” โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ส้วมสาธารณะมีความสะอาด (Healthy) เพียงพอ (Accessibility) ปลอดภัย (Safety) และผู้ใช้มีพฤติกรรมการใช้ส้วมถูกต้อง อีกทั้งเพื่อภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศภายใต้เกณฑ์มาตรฐาน HAS

เกณฑ์มาตรฐานส้วมระดับประเทศ หรือ Healthy Accessibility Safety (HAS) ประกอบด้วย (๑) สะอาด (Healthy) หมายถึง ส้วมจะต้องได้รับการดำเนินการให้ถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitation Conditions) เช่น ห้องส้วมและสุขภัณฑ์ทั้งหมดจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกไว้บริการ เช่น น้ำสะอาด สบู่ล้างมือ กระดาษชำระเพียงพอ การเก็บกักหรือบำบัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องและมีสภาพแวดล้อมสวยงาม อันจะส่งผลดีต่อทั้งทางร่างกายและจิตใจของผู้ใช้บริการ (๒) เพียงพอ (Accessibility) หมายถึง ต้องมีส้วมให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้รวมถึงผู้พิการ ผู้สูงอายุ หญิงมีครรภ์ และส้วมต้องพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (๓) ปลอดภัย (Safety) หมายถึง ผู้ใช้บริการจะต้องปลอดภัยขณะใช้ส้วม เช่น สถานที่ต้องไม่เปลี่ยว ห้องส้วมแยกเพศชาย - หญิง

กรมที่ดินในฐานะหน่วยงานภาครัฐที่มีหน่วยงานให้บริการอยู่กระจายทั่วประเทศ ได้แก่ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินสาขา/ส่วนแยก และสำนักงานที่ดินอำเภอ รวม ๘๓๐ แห่ง ได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องสุขอนามัยของผู้รับบริการ ที่ต้องการใช้ห้องส้วมที่สะอาด สะดวก และปลอดภัย ตามเกณฑ์มาตรฐานส้วมระดับประเทศ (HAS) ดังกล่าว รวมทั้งเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้ารับการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวกในประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวก จึงได้กำหนดให้มี “โครงการประกวดห้องน้ำสะอาดแห่งปีของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒” ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาห้องน้ำของสำนักงานที่ดินทุกแห่งให้ได้มาตรฐานใน ๓ เรื่อง คือ สะอาด (Healthy) เพียงพอ (Accessibility) และปลอดภัย (Safety)

๒.๒ เพื่อรณรงค์ ปลุกฝัง และสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานที่ดินทุกแห่งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลห้องน้ำ ห้องส้วม การรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเหมาะสมต่อการใช้งาน

-/๒.๓ เพื่อสร้างขวัญ...

๒.๓ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ดูแลรักษาห้องน้ำของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ สำนักงานที่ดินทั่วประเทศทราบวิธีการดูแลรักษาห้องน้ำ/ห้องส้วม ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานส้วมระดับประเทศ หรือ Healthy Accessibility Safety (HAS) ร้อยละ ๑๐๐
- ๓.๒ ห้องน้ำในสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานส้วมระดับประเทศ อย่างน้อย ร้อยละ ๘๐
- ๓.๓ ผู้ปฏิบัติงานด้านดูแลรักษาห้องน้ำมีขวัญและกำลังใจในการดูแลรักษาห้องน้ำเพิ่มขึ้น

๔. วิธีดำเนินการ/วิธีตรวจประเมิน

๔.๑ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร จัดทำเอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานส้วมระดับประเทศ หรือ Healthy Accessibility Safety (HAS) ให้สำนักงานที่ดินทุกแห่งทราบและนำไปปรับปรุงการดูแลรักษาห้องน้ำ

๔.๒ ให้ผู้ตรวจราชการกรมที่ดินประจำเขตการตรวจ เป็นผู้ประเมินในเบื้องต้น อย่างน้อย ๒ ครั้ง โดยทุกสำนักงานที่ดินต้องผ่านเกณฑ์มาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ ของกระทรวงสาธารณสุข ทั้ง ๑๖ ข้อ โดยผลการประเมินต้องแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาของแต่ละสำนักงานที่ดินนั้นๆ

๔.๓ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด เป็นผู้ตรวจประเมินสำนักงานที่ดินสาขา/ส่วนแยก และสำนักงานที่ดินอำเภอในเบื้องต้น อย่างน้อย ๒ ครั้ง และนำเสนอผลการประเมินให้กรมที่ดิน (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร) เพื่อจะได้นำผลการประเมินมาพิจารณาร่วมกับผลการประเมินของผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน โดยผลการประเมินต้องแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลง/การพัฒนาของแต่ละสำนักงานที่ดินนั้นๆ

๔.๔ ให้ผู้ตรวจราชการกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด รายงานผลการตรวจประเมินตามแบบประเมินแนบท้ายโครงการฯ ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๔.๕ กลุ่มพัฒนาระบบบริหารรวบรวมผลคะแนนของผู้ตรวจราชการกรม และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนำเสนอชื่อสำนักงานที่ดินที่สมควรได้รับรางวัลแยกเป็นภาพรวมจังหวัด และรายภาค จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ สำนักงาน ต่อ ๑ ประเภท ให้คณะกรรมการพิจารณาในเบื้องต้น โดยแบ่งกลุ่มสำนักงานที่ดินออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- (๑) สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สำนักงานที่ดินจังหวัด
- (๒) สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครสาขา และสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา/ส่วนแยก
- (๓) สำนักงานที่ดินอำเภอ (เฉพาะสำนักงานที่ตั้งแยกเป็นเอกเทศ)

๔.๖ สำนักงานที่ดินที่ได้รับการคัดเลือก จัดส่งรายงานผลการพัฒนาปรับปรุงห้องน้ำ เอกสารรายงานผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการห้องน้ำ รายชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ทำความสะอาดห้องน้ำของสำนักงานที่ดิน พร้อมภาพถ่ายเชิงประจักษ์ให้คณะกรรมการพิจารณา

๔.๗ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก นำเสนอผลการคัดเลือกให้ท่านอธิบดีพิจารณาให้ความเห็นชอบและลงนามในประกาศ และเกียรติบัตร

๕. เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล

เกณฑ์ในการประเมินผลตามโครงการฯ จะใช้เกณฑ์มาตรฐานส่วนระดับประเทศ หรือ Healthy Accessibility Safety (HAS) ประกอบด้วย ๑๖ ข้อ ดังนี้

ความสะอาด (Healthy : H)

๑. พื้น ผนัง เพดาน โถส้วม ที่ก่ดโถส้วม โถปัสสาวะ สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดีใช้งานได้
๒. น้ำใช้สะอาด เพียงพอและไม่มีกลิ่นน้ำยุง ภาชนะเก็บกักน้ำ ชันตักน้ำ สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
๓. กระดาษชำระเพียงพอต่อการใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ (อาจจำหน่ายหรือบริการฟรี)

หรือสายฉีดน้ำชำระที่สะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้

๔. อ่างล้างมือ ก๊อกน้ำ กระຈก สะอาด ไม่มีคราบสกปรก อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
๕. สบู่ล้างมือ พร้อมให้ใช้ตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ
๖. ถังรองรับมูลฝอย สะอาด มีฝาปิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือหรือ

บริเวณใกล้เคียง

๗. มีการระบายอากาศดี และไม่มีกลิ่นเหม็น
๘. สภาพท่อระบายสิ่งปฏิกูลและถังเก็บกักไม่รั่ว แตกหรือชำรุด
๙. จัดให้มีการทำความสะอาด และระบบการควบคุมตรวจตราเป็นประจำ

ความเพียงพอ (Accessibility : A)

๑๐. จัดให้มีส้วมนั่งราบสำหรับผู้พิการ ผู้สูงวัย หญิงตั้งครรภ์และประชาชนทั่วไปอย่างน้อยหนึ่งที
๑๑. ส้วมสาธารณะพร้อมใช้งานตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ

ความปลอดภัย (Safety : S)

๑๒. บริเวณที่ตั้งส้วมต้องไม่อยู่ที่ลัดดา/เปลี่ยว
๑๓. กรณีที่มีห้องส้วมตั้งแต่ ๒ ห้องขึ้นไป ให้แยกเป็นห้องส้วมสำหรับชาย หญิง โดยมีป้ายหรือ

สัญลักษณ์ที่ชัดเจน

๑๔. ประตู ที่จับเปิด - ปิด และที่ล็อกด้านในสะอาด อยู่ในสภาพดี ใช้งานได้
๑๕. พื้นห้องส้วมแห้ง
๑๖. แสงสว่างเพียงพอ สามารถมองเห็นได้ทั่วบริเวณ

๖. การประกาศผล

คณะกรรมการนำเสนอผลการคัดเลือกต่ออธิบดีกรมที่ดินเพื่อพิจารณา โดยประกาศผลการประกวดเป็น ๒ ประเภท คือ

๖.๑ ประเภทยอดเยี่ยมประจำปี แบ่งเป็น

- ๖.๑.๑ สำนักงานที่ดินทั่วประเทศ กลุ่มละ ๑ แห่ง
- ๖.๑.๒ สำนักงานที่ดินแบ่งเป็น ๔ ภาค ภาคละ ๑ แห่ง/กลุ่ม ดังนี้

ภาคกลางและภาคตะวันออกรวม ๒๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กาญจนบุรี
-/ราชบุรี...

ราชบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ส.กทม.และสาขา

ภาคใต้รวม ๑๔ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล นราธิวาส ปัตตานี ยะลา

ภาคเหนือรวม ๑๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือรวม ๒๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี

๒. ประเภทที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด

พิจารณาจากสำนักงานที่ดินทั่วประเทศกลุ่มละ ๕ แห่ง

๗. การให้สิ่งจูงใจ

สำนักงานที่ดินแต่ละกลุ่มที่ได้รับรางวัลห้องน้ำสะอาดประจำปี จะได้รับรางวัลใน ๒ ส่วน คือ

๑. เกียรติบัตรพร้อมป้ายประกาศเกียรติคุณห้องน้ำสะอาดแห่งปีให้แก่สำนักงานที่ดิน

๒. เกียรติบัตรยกย่องเจ้าหน้าที่ผู้ทำความสะอาดห้องน้ำของสำนักงานที่ดิน

สำหรับสำนักงานที่ดินที่ได้คะแนนต่ำสุด ๕ แห่งของแต่ละกลุ่มจะประกาศเรียงตามลำดับ ผลคะแนน เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนา/ปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่ไม่มีการแจกรางวัล

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ ถึง กันยายน ๒๕๖๒ แบ่งเป็น

๘.๑ สำนักงานที่ดินพัฒนาปรับปรุงห้องน้ำเพื่อเตรียมการตรวจติดตาม มกราคม ถึง กรกฎาคม ๒๕๖๒

๘.๒ ผู้ตรวจราชการกรมที่ดินประจำเขตการตรวจ ประเมินผลในเบื้องต้น มกราคม ถึงกรกฎาคม ๒๕๖๒

๘.๓ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก สิงหาคม ถึง กันยายน ๒๕๖๒

๘.๔ ประกาศผลการคัดเลือก กันยายน ๒๕๖๒

๙. ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมที่ดิน

๑๐. งบประมาณดำเนินการ

งบประมาณของกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร จำนวน ๑๖,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันบาทถ้วน) แบ่งเป็น

๑๐.๑ ค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการฯ ๑ ครั้ง ๑,๐๐๐ บาท

๑๐.๒ ค่าใช้จ่ายในการจัดทำเกียรติบัตรพร้อมปก ป้ายประกาศเกียรติคุณ ๑๕,๐๐๐ บาท

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ประชาชนผู้ขอรับบริการมีสุขอนามัยที่ดี อันเนื่องมาจากสำนักงานที่ดินทั่วประเทศมีห้องน้ำ ที่สะอาด เพียงพอ และปลอดภัยตามเกณฑ์มาตรฐานส้วมสาธารณะระดับประเทศ

๑๑.๒ สำนักงานที่ดินทั่วประเทศได้มีการยกระดับคุณภาพการให้บริการ และสามารถเตรียมความพร้อมในการสมัครเข้ารับการรับรองมาตรฐานการให้บริการของศูนย์ราชการสะดวกในประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วันที่อนุมัติโครงการ

มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

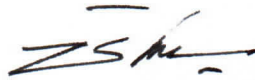
ผู้เสนอโครงการประกวดห้องน้ำสะอาดแห่งปีของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
งบประมาณดำเนินการ ๑๖,๐๐๐ บาท

ลงชื่อ.....

(นางสาวนริสรา มาลัยพงษ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

ผู้เห็นชอบโครงการประกวดห้องน้ำสะอาดแห่งปีของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
งบประมาณดำเนินการ ๑๖,๐๐๐ บาท

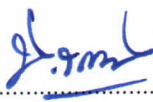
ลงชื่อ.....

(นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม)

รองอธิบดี รักษาการในตำแหน่ง

ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ

ผู้อนุมัติโครงการประกวดห้องน้ำสะอาดแห่งปีของสำนักงานที่ดินทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒
งบประมาณดำเนินการ ๑๖,๐๐๐ บาท

ลงชื่อ.....

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมที่ดิน